

ת"פ 21093/02/16 - מדינת ישראל - פמ"מ נגד אליהו חיים סרוסי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 21093-02-16 מדינת ישראל נ' סרוסי (עצור בפיקוח) 20 יולי 2017

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו
מדינת ישראל - פמ"מ

המאשימה

על ידי ב"כ עו"ד אופיר פחימה
נגד אליהו חיים סרוסי (עצור בפיקוח)

הנאשם

על ידי ב"כ עו"ד יצחק איצקוביץ

גזר דין

הרקע וכתב האישום

1. במסגרת הסדר טיעון הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן. על פי הודאתו, הורשע הנאשם בביצוע עבירה של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 333 ביחד עם סעיף 335(א)(1) **לחוק העונשין, התשל"ז-1977[החוק]**, ועבירה של **הפקרה לאחר פגיעה**, עבירה לפי סעיף 64א(ב) **לפקודת התעבורה [נוסח חדש]**, **התשכ"א-1961 [הפקודה]**.

וזוהו סיפור המעשה: ביום 31.12.15 נפגשו הנאשם והמתלונן באופן אקראי, במספרה בראשון לציון. התחיל ביניהם דין ודברים ודברי התגרות. לאחר אירוע זה פנה המתלונן לאדם אחר, על מנת שינסה ליישר את ההדורים בינו לבין הנאשם.

ביום 10.1.16 בשעות אחה"צ, התקשר האחר לנאשם, ובמהלך השיחה אמר הנאשם לאחר שלא יתערב, שהוא יסגור עם המתלונן את מה שיש לו איתו, שכן הם ילדים גדולים.

ביום 13.1.16, בסמוך לשעה 07:00, הגיע הנאשם כשהוא נוהג ברכבו לראשון לציון, סמוך למקום מגוריו של המתלונן. בשעה 07:50 לערך נהג הנאשם ברכב, ברחוב שבו מתגורר המתלונן, וראה את המתלונן צועד על המדרכה בסמוך לרכב מסוג שברולט, שחנה על המדרכה. כשהגיע הנאשם בסמוך למקום צעידתו של המתלונן, הוא סטה ימינה מנתיב הנסיעה, עלה עם דופן ימין של כלי הרכב על המדרכה, התנגש עם חזית צד ימין ודופן ימין בשברולט, ולאחר מכן פגע עם חזית הרכב במתלונן. מיד לאחר מכן, בידעו כי פגע במתלונן וגרם לו חבלה חמורה, נמלט הנאשם מהמקום במהירות, מבלי לעצור במקום הפגיעה או קרוב לו, מבלי לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי להזעיק למקום עזרה

רפואית וכוחות משטרה. בסמוך לאחר הפגיעה, בשעה 07:55 התקשר הנאשם לטלפון הנייד של המתלונן.

בעקבות הפגיעה פונה המתלונן לבית החולים לצורך קבלת טיפול רפואי, שם אובחן אצלו שבר דחיסה בעמוד השדרה, בחוליה T-10, והוא אושפז למשך יומיים.

לאחר הפגיעה החנה הנאשם את רכבו ברחוב המרוחק מספר דקות הליכה ממקום מגוריו, על מנת למנוע את איתור כלי הרכב על ידי המשטרה. הוא ידע שהמשטרה מנסה לאתרו בגין הפגיעה במתלונן אך הסגיר עצמו למשטרה רק ביום 19.1.16.

2. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים, הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעתירה לעונש ראוי של 4 שנות מאסר, מאסר מותנה, פסילה בפועל, פסילה מותנית ופיצוי למתלונן, ואילו הסנגור חופשי בטיעונו. הוסכם כי הנאשם ישלח לקבלת תסקיר משירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 22.2.17 [התסקיר הראשון] צוינו נסיבותיו האישיות של הנאשם. מפאת צנעת הפרט, לא אפרטן, אך אציין כי עולה מהתסקיר שבשלב מסוים נודע לנאשם מידע שהיה עבורו טראומתי, והדבר השפיע על התנהגותו, שהפכה אלימה ומתפרצת, מאותה עת ואילך. עוד צוין, כי הנאשם רווק בן 26, לחובתו 3 הרשעות קודמות בגין גניבה, תקיפת שוטר וסיוע לסחר בסמים. נוסף על כך, הוא הורשע פעמיים בגין העדר מהשירות הצבאי, ולחובתו גם עבר תעבורתי. כמו כן מתנהל נגדו בבית משפט השלום בראשל"צ הליך נוסף, שבו הוא מואשם בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה ממשית.

שירות המבחן ציין כי בהתייחס לעבירות הנוכחיות, הנאשם הודה באופן חלקי בפרטי כתב האישום. לדבריו, התפתח עימות מילולי עם המתלונן, שאותו לא הכיר קודם, ואשר פגע, לטעמו של הנאשם, בגבריותו ולעג לאופן דיבורו. במהלך העימות המילולי חש הנאשם מאוים, פגוע ומושפל. הנאשם טען כי בהמשך התקשר אליו המתלונן בטלפון, ופנה אליו באופן מאיים והנאשם חש חרד, והגיב בצורה תוקפנית. על רקע דברים אלה, כשבועיים לאחר העימות, הרגיש הנאשם צורך להעלות את בטחונו העצמי, ולכפר על תחושת ההשפלה שחש, ועל תחושת החרדה סביב התקשורת עם המתלונן. לטענתו, הוא רצה לבוא בדברים עם המתלונן ולא תכנן מראש לפגוע בו פיזית, אך כאשר הבחין במתלונן, שאותו חיפש לצורך שיחה עמו, חש זעם רב וצורך לפגוע בו, ולכן עלה על המדרכה עם רכבו ופגע במתלונן. לאחר מכן הוא נבהל מהתנהגותו ולכן ניסה לברוח ולהתחמק מהמשטרה. הנאשם הכיר בפגיעתו הקשה במתלונן וגילה הבנה לחומרת הפגיעה והסיכון, אך ניכר שהוא היה מנותק מהשלכות רגשיות על המתלונן בגין פגיעתו. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם ביטא בושא וחוסר אונים מהתנהגותו האלימה החוזרת לאורך השנים, וביטא נכונות לערוך שינוי בדפוסיו, בדרך של השתלבות בהליך טיפולי.

שירות המבחן ציין כי בתקופה שבה שהה הנאשם במעצר בפיקוח אלקטרוני, הוא השתלב בקבוצה טיפולית, המיועדת לאנשים השוהים בתנאים מגבילים. במהלך המפגשים הוא גילה מודעות הולכת וגוברת לצורך בטיפול בתחום

האלימות ותחום ההתמכרויות. מאחר ששירות המבחן התרשם מקיומה של בעיית שתייה, ולצורך אבחון מעמיק בתחום זה, הסכים הנאשם לפנות לעמותת "אפשר" בלוד, במהלך דצמבר 2016. צוין כי הנאשם הגיע עם מוטיבציה גבוהה לטיפול ורצון אמיתי לשינוי דפוסי האלימים. הוא השתלב בשיחות פרטניות וגם בקבוצה טיפולית. שירות המבחן התרשם כי הוא מודע לחומרת מצבו ולצורך בשינוי. בתחילת ינואר 2017 ביצע הנאשם בדיקה לאיתור סמים בשירות המבחן, שנמצאה נקייה משרידי סמים.

שירות המבחן העריך, לאחר התייחסות לגורמי סיכון וסיכוי המפורטים בתסקיר, כי קיים סיכון ברמה גבוהה להתנהגות אלימה, כשרמת הפגיעה - אם תתרחש - צפויה להיות ברמה בינונית. עם זאת, סבר שירות המבחן שטיפול יכול להוות גורם מפחית סיכון עבור הנאשם.

נוכח התרשמותו מכך שהטיפול תורם לנאשם והנאשם נרתם לטיפול, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו עד לחודש יוני 2017, על מנת להמשיך ולעקוב אחר ההליך הטיפולי.

4. נעתרתי לבקשת שירות המבחן והנאשם לדחות את הדיון לשם קבלת תסקיר משלים כעבור מספר חודשים של טיפול, אף שהבהרתי בפרוטוקול מיום 27.2.17, כי אל לו לנאשם לפתח ציפיות שלפיהן, גם אם יתמיד בטיפול, ישתנה העונש הצפוי באופן קיצוני, כפי שמצפה הסנגור, נוכח דברים שאמר לפרוטוקול.

5. ביום 27.6.17 נכתב תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם [התסקיר השני]. מתסקיר זה עולה כי הנאשם המשיך את הקשר הטיפולי בעמותת "אפשר", והעובדת הסוציאלית המטפלת בו ציינה באוזני שירות המבחן כי הנאשם משתתף בשיחות פרטניות שבועיות והשתלב בקבוצה טיפולית קצרת מועד. צוין כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא לטיפול, הכיר בדפוסי שתייה בעיתיים, למד לזהות מצבי סיכון סביב צריכת אלכוהול והביע רצון לקדם אורח חיים נורמטיבי. נוסף על כך, במאי 2017 השתלב הנאשם בשיחות פרטניות בשירות המבחן, אשר התמקדו בנושאי האלימות ומאפייניה. הנאשם הגיע לכל המפגשים והביע מוטיבציה גבוהה להכיר את עולמו הפנימי, לרבות חלקיו האלימים ופגיעתו באחר. במהלך המפגשים עלתה יכולת הולכת וגוברת להשתמש בטכניקות הנלמדות כדי לבחון אלטרנטיבות להתנהגות אלימה.

נוכח ההתקדמות של הנאשם בהליך הטיפולי, ציינה קצינת המבחן כי יש למעורבות הטיפולית השפעה חיובית ומפחיתת סיכון עבורו. היא ציינה כי הנאשם זקוק להמשך טיפול בתחום ההתמכרות לאלכוהול ואלימות. לפיכך קצינת המבחן סברה כי אם בית המשפט ימצא לנכון לאפשר לנאשם המשך ההליך במסגרת אמבולטורית בקהילה, אזי הומלץ על הטלת צו מבחן למשך שנה וחצי, לצד נשיאת עונש מאסר בעבודות שירות, פיצוי למתלונן והטלת מאסר מותנה. עם זאת, קצינת המבחן לא התעלמה מחומרת העבירות ומאפייניהן, המצריכות ענישה קונקרטיבית ושימת גבול ברור וחד משמעי לנאשם. לפיכך ציינה כי אם יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, היא ממליצה לבחון עמו אלטרנטיבות טיפוליות אפשריות במסגרת שב"ס, בהתאם לקריטריונים הרלוונטיים.

טיעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה הגישה את הרישום הפלילי של הנאשם (ע/ת1) ואת הרישום התעבורתי שלו (ע/ת2). היא עתרה,

בהתאם להסדר הטיעון, להטלת עונש ראוי של 4 שנות מאסר על הנאשם, לצד רכיבי ענישה נוספים (מאסר מותנה, פסילת רשיון נהיגה, פסילה על תנאי, קנס ופיצוי לנפגע העבירה). היא ציינה כי לטעמה מדובר באירוע אחד מתמשך, למרות נתק של מספר ימים באמצע התקופה. מדובר לדבריה בעבירות חמורות ביותר, ומעשיו של הנאשם מלמדים על זילות כלפי החוק וכלפי ערך חיי האדם. לגבי הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ציינה התובעת שבעת ביצוע העבירה עשה הנאשם שימוש ברכבו ככלי נשק, והכל - על רקע וויכוח סרק. הנאשם נמלט מהמקום והותיר את המתלונן חבול, שרוע על הארץ, מבלי להושיט לו עזרה. בהמשך לכך גם הסתתר מהמשטרה וניסה להעלים את רכבו. לדבריה, כל מרכיב במעשיו של הנאשם הוא חמור, לא כל שכן ההצטברות של כולם יחד. ב"כ המאשימה ציינה את החומרה היתרה שבה רואה הפסיקה את עבירת ההפקרה לאחר פגיעה, וציטטה מפסיקה מתאימה. כמו כן הפנתה לפסקי דין שונים, שאליהם אתייחס בהמשך, לעניין מדיניות הענישה הנהוגה. בסופו של דבר עתרה התובעת לקביעת **מתחם ענישה**, **שינוע בין 3 ל-6 שנות מאסר**, בהתחשב בכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בענישה הנוהגת ובמידת הפגיעה בערכים המוגנים.

לעניין נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ציינה התובעת לזכות הנאשם את הודאתו בכתב האישום המתוקן ואת נטילת האחריות, אף שנטילת האחריות הייתה מסוייגת במידת מה, כעולה מהתסקיר הראשון. התובעת ציינה לחומרה את עברו הפלילי של הנאשם, לרבות עברו התעבורתי. היא ציינה כי בעבר הוטל עליו מאסר אשר נישא בעבודות שירות, אלא שדבר זה לא הרתיע אותו מלשוב אל עולם הפשע. היא ציינה את הערכת המסוכנות בתסקיר הראשון, המלמדת כי מדובר בהערכה למסוכנות גבוהה, כאשר אם תהיה התנהגות אלימה נוספת, תוצאותיה צפויות להיות ברמת חומרה בינונית. התובעת ציינה כי לטעמה, המלצת שירות המבחן להסתפק בעבודות שירות אינה באה בחשבון. לדבריה, כאשר מדובר בעבירות כה חמורות, נסיבותיו האישיות של הנאשם יסוגו מפני הצורך להרתיע באמצעות עונש הולם את הציבור ואת הנאשם עצמו. היא עתרה לכך שיתווסף לעונש המאסר גם עונש של פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת, ולעונשים מותנים צופים פני עתיד, כמו גם קנס ופיצוי.

7. ההגנה הביאה שתי עדות אופי אשר דיברו בשבחו של הנאשם. מדובר בשתי שכנות, גב' יהלומה ביטון וגב' לז' חלפון, הראשונה מכירה את הנאשם כמעט מיום הולדתו, והאחרת מזה 5 שנים. שתיהן ציינו כי מדובר באדם המסייע לסביבתו, הפועל במסגרת עמותה, שאותה הקימה אחותו, המסייעת לנזקקים גם בעזרה טכנית ופיזית, גם בחלוקת סלי מזון ובעזרה כלכלית אחרת. הן ציינו את אופיו הטוב ואת נכונותו לסייע לזולת.

ב"כ הנאשם ביקש, בסופו של יום, להסתפק בעונש מאסר, שיכול וינשא בעבודות שירות. הוא ציין כי מבלי להקל ראש בנזקיו של נפגע העבירה, לא נגרמו לו נזקים בלתי הפיכים. הוא שוחרר מבית החולים כעבור יומיים. הרקע לעבירות הוא סכסוך שפרץ בין הנאשם למתלונן והנאשם חש מושפל וחרד כתוצאה מהתייחסותו של המתלונן כלפיו. הנאשם, שחש מצוקה נפשית, לא ידע כיצד להתמודד עם הסיטואציה וכאשר חמתו בערה בו, עשה את שעשה. הסנגור ציין כי האירוע לא התרחש בחשכת ליל או במקום מבודד, כך שהנאשם ידע שיש אנשים בסביבה שיוכלו לטפל בנאשם ולהזעיק עזרה.

ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין, שאף אליהם אתייחס בהמשך. לטעמו, במקרים חמורים יותר הסתפק בית המשפט בעונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות, ועל כן ציין כי לטעמו **המתחם נע בין 6 חודשי מאסר, שניתן**

לשאתו בעבודות שירות, ועד 24 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם התייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, כעולה מהתסקירים. בעיקר הדגיש הסנגור את הליך השיקום המוצלח שאליו נרתם הנאשם. הוא ציין, כי מדובר בהירתמות יוצאת דופן, כאשר הנאשם מקפיד להגיע לכל הטיפולים הנדרשים, משתף פעולה ואכן עושה צעדים משמעותיים קדימה. לפיכך, טען הסנגור, יש למקם את הנאשם בתחתית מתחם הענישה שאליו עתר, כאשר - כידוע - בגין שיקום מוצלח ניתן גם לחרוג כלפי מטה ממתחם העונש.

8. הנאשם ציין בדבריו האחרונים כי למד להכיר את עצמו במהלך תקופת הטיפול. הוא למד על צדדים אפלים שלא הכיר קודם, ונוכח לדעת שדברים, שקודם לכן לא ייחס להם חשיבות, משפיעים עליו בצורה לא טובה. הוא הבין, לדבריו, שהרבה דברים שעשה נבעו מרגשי נחיתות שאותם הדחיק. בעמותת "אפשר" ובשירות המבחן הוא לומד להתנהג בדרך שונה משהתנהג עד כה, ולהגיב בדרך אחרת לגירויים שליליים. עוד ציין הנאשם, כי הוא הבין בזכות הטיפול מה עשה. הוא הבין, שפגע באדם שגם יכול היה למות כתוצאה ממעשיו. הוא הדגיש כי לא התעורר בבוקר יום האירוע עם החלטה לדרוס את המתלונן, אך כאשר הגיע אליו איבד את עשתונותו ועשה את מה שעשה. היום למד קודם כל לעצור, ולעשות את הדברים בצורה אחרת. הוא ציין כי הוא מצטער מאוד על כל מעשיו.

דין והכרעה

9. הצדדים הסכימו כי מדובר באירוע אחד, שנעברו בו מספר עבירות. אף אני רואה עין בעין עם הצדדים, שכן מדובר במעשים הקשורים ביניהם והמתלכדים למסכת עובדתית אחת, ועל כן יש לראותם כאירוע אחד ולקבוע בגינו מתחם אחד לכלל המעשים.

10. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם ערך קדושת חיים, זכותו של אדם לשלמות גופו, ביטחון האדם והציבור בכלל, וערך השמירה על הסדר הציבורי. הנאשם פגע בערכים הללו במידה גבוהה, הן נוכח האלימות שבה השתמש לצורך ביצוע המעשים, כאשר עשה שימוש בכלי הרכב שלו ככלי נשק וכאמצעי לפתרון סכסוך שהתגלע בינו לבין המתלונן בגין עניין של מה בכך, הן נוכח הפקרת המתלונן לאחר הפגיעה בו, תוך שאינו מוטרד מן הנזק שהסב לו ואינו שם את לבו לסבל ולמכאוב שגרם לו, הן נוכח הניסיון להיעלם ולהקשות על המשטרה בגילוי העבירה. מדובר במעשים, שכל אחד כשלעצמו היווה פגיעה לא מבוטלת בערכים המוגנים, וההצטברות של כולם יחד מוליכה פגיעה קשה בהם. עם זאת, הנזק שנגרם למתלונן היה בינוני-נמוך בעוצמתו. מדובר בפגיעה בחוליה בעמוד השדרה, שחייבה אשפוז בן יומיים. לא נמסר לבית המשפט מידע מעבר לכך.

11. האמנתי לנאשם כי לא תכנן מראש את האירוע וכי נסע למקום מגוריו של המתלונן על מנת לשוחח עמו, אך יש משמעות לכך שתגובתו באה מספר ימים לאחר הויכוח עם המתלונן, שבמהלכם יכול היה "להתקרר". הנזק הפוטנציאלי כתוצאה ממעשיו יכול היה להיות רב מאוד, כפי שציין הנאשם בעצמו. הוא יכול היה לגרום למותו של המתלונן. הנזק הקונקרטי, כפי שצינתי לעיל, היה ברמה בינונית. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הן וויכוח פעוט עם המתלונן, שאותו לא הכיר הנאשם קודם, ותחושה של הנאשם כי המתלונן פגע בכבודו והשפיל אותו. מדובר ברקע שיש בו נופך של חומרה, בשל הקלות הרבה שבה הגיב הנאשם בחומרה יתרה להתגרות קלה.

12. באשר ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, יש לזכור שבשנים האחרונות קיימת מגמת החמרה בעונשי המאסר הנגזרים על מבצעי עבירות הפקרה ואף משנה חומרה ככל שכתוצאה מן התאונה נגרמה לנפגע חבלה חמורה. בע"פ 3754/14 **חיים גורמזנו נ' מדינת ישראל** [11.11.2014] [עניין גורמזנו] עמד בית המשפט העליון על מגמה זו ועל המדרג הקיים בעבירות ההפקרה, זאת לאחר כניסתו לתוקף של החוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011. יפים הדברים שנאמרו בהקשר זה באותו עניין:

"המקרה שלפנינו אירע לאחר כניסתו לתוקף של החוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011 (להלן: התיקון), אשר החמיר באופן משמעותי את הענישה בגין עבירת ההפקרה לאחר פגיעה וקבע מדרג ענישה בהתאם למצב הנפשי שנלווה להפקרה. התיקון במתכונתו הנוכחית מבחין בין מצב בו עבירת ההפקרה בוצעה תוך מודעות כי נפגע אדם (סעיף 64א(ב)) - וקובע כי במצב דברים כזה העונש המירבי בצדה של העבירה הוא שבע שנות מאסר - לעומת מצב שבו היה על המפקיר לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע אדם (סעיף 64א(א)) ולגבי מצב דברים כזה, נקבע עונש מירבי של שלוש שנות מאסר (ראו: ע"פ 3304/14 **פראן נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (21.10.2014) (להלן: **עניין פראן**); ע"פ 1825/14 **סרחאן נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (7.7.2014) (להלן: **עניין סרחאן**)). כמו כן הוסיף התיקון החמרה עם מבצע העבירה ככל שכתוצאה מן התאונה נגדם או נגרמה לו חבלה חמורה (סעיף 64א(ג)), כפי שאירע במקרה שלפנינו. בהקשר זה ציין השופט צ' זילברטל בעניין **פראן** כי 'בבואנו ליישם את מצוות המחוקק ולקבוע את מידת החמרה בעונש בגין העובדה שבתאונה נגרמו חבלה חמורה או מוות, ראוי שנהיה מודעים להבחנות שבין המצבים השונים ולדרגות האשם המוסרי השונות' (עניין **פראן**, פסקאות 9-10). זאת בייחוד משום שסעיף 64א(ג) לפיו הורשע גם המערער בענייננו, אינו דורש קשר סיבתי בין ההפקרה ובין תוצאות התאונה ומסתפק בתוצאה הקשה של התאונה כשיקול להחמרה בענישה עם נהג הרכב המפקיר (בהקשר זה ראו הערותיו של השופט צ' זילברטל בעניין **פראן**, פסקאות 9-10). עם זאת, ועמד על כך השופט א' רובינשטיין בחוות דעתו בעניין **פארן** (פסקה ג') בקשר להחמרה שבחקיקה 'התחושה כנגד הפקרת אדם שנפגע, לעתים פגיעה חמורה, ולעתים כדי מוות, השפיעה על המחוקק לקבוע את שקבע גם במקרים שבהם המפקיר לא היה אחראי לתאונה עצמה אלא הוא הוא שנקלע לפאניקה, פאניקה אנטי-מוסרית. תחושה זו מובנת אנושית והמחוקק שיקף רחשי ציבור. על בית המשפט לכופף איפוא ראשו בפני המחוקק".

ואלה חלק מפסקי הדין שעיינתי בהם, שאותם מצאתי רלוונטיים לענייננו:

א. בע"פ 1676/12 **יבגני מיסצ'נקו נ' מדינת ישראל** [19.9.12], שאליו הפנתה התביעה, המערער הורשע על-פי הודאתו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לפי ס' 335(א)(1) לחוק בנסיבות סעיף 333), בהפקרה אחרי פגיעה (לפי סעיף 64א(ב) לפקודה), בשינוי זהות של רכב ובשיבוש מהלכי משפט, ונדון ל-5 שנות מאסר, פסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים ופיצוי כספי בסך של 5,000 ₪ לכל אחד מן המתלוננים, לצד רכיבי ענישה נוספים. לאחר שצרך משקאות אלכוהוליים, יצא קצפו של המערער על המתלוננים, על רקע תשובתם השלילית לבקשתו לספק לו משקה אלכוהולי. הוא נסע לעברם והתנגש עם מכוניתו בגופם. שלושת המתלוננים התרוממו באוויר ונפלו ארצה ונגרמו להם חבלות קשות, שברים, חתכים, ושפשופים. המערער המשיך בנסיעה פרועה, התקרב שוב אל עבר המתלוננים, אך התנגש במדרכה בעוצמה, ושלושה מצמיגי מכוניתו נוקבו. המערער נמלט מן המקום והסיר את לוחיות הזיהוי של המכונית על מנת למנוע את זיהויו. בדחותו את הערעור, קבע בית המשפט העליון כדלקמן: "העונש שנגזר על המערער הולם את העבירות שביצע, את נסיבות ביצוען, את תוצאותיהן, ואת נסיבותיו האישיות. שיקולי גמול והרתעה מחייבים

את הותרת העונש על כנו". באותו מקרה דובר, כאמור, בשלושה נפגעים, ובנסיון שני לפגוע בהם לאחר הפגיעה הראשונית.

ב. בע"פ 6990/14 אלכסנדר פרידטצ'נקו נ' מדינת ישראל [16.11.15], שאליו הפנתה התביעה, נדחה ערעורו של מי הורשע בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות הפקרה לאחר פגיעה באדם, נהיגה בשכרות וחבלה חמורה (לפי סעיף 333 לחוק). המערער נהג ברכבו בצהרי היום, תחת השפעה כבדה של אלכוהול, פגע בקרבן העבירה במעבר חציה, והמשיך לנסוע עד שעוכב. הקרבן, אישה פעילה בת 66, נפגעה קשה ולמעשה איבדה את תפקודה כליל. בית משפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם בטווח של 3.5 עד 7 שנות מאסר בפועל והשית על המערער 5 שנות מאסר ומהן 4 בפועל, פסילת רישיון למשך 10 שנים מיום השחרור, פסילה על תנאי ופיצוי. באותו מקרה הנזקים לקורבן היו קשים ביותר.

ג. בע"פ 6037/16 איתמר בניטה נ' מדינת ישראל [9.1.17], שאליו הפנתה ההגנה, נדחה ערעורו של מי שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת חבלה חמורה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א)(2) לחוק) והפקרה לאחר פגיעה (לפי סעיף 64(א)(ב) לפקודה), והושתו עליו 3.5 שנות מאסר, וכן הופעל מאסר מותנה של שנה, חציו בחופף וחציו במצטבר, ובסך הכל 4 שנות מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים. ההסדר כלל טווח ענישה: התביעה עתרה לעונש מאסר של ארבע שנים (עם הפעלה חופפת של מאסר על תנאי), לעומת שנתיים כעתירת ההגנה. על רקע קטטה המונית ליד מועדון בתל-אביב, נכנס המערער לרכבו ונסע במהירות לעבר המתקוטטים ופגע במתלונן. נסע לאחור, שוב פגע בו ועמד מעליו עם רכבו כדקה, ולאחר מכן נמלט. למתלונן נגרמו שפשופים רבים באזורי גוף שונים. במקרה הזה היו שתי פגיעות מכוונות במתלונן ובשנייה - עמידה מעליו עם כלי הרכב.

ד. בת"פ (חי') 45417-03-14 מדינת ישראל נ' ראמי קורדי [25.02.15], שאליו הפנתה ההגנה, הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א)(1) ו-(2)) והפקרה. על רקע עימות בית הנאשם למתלונן, נהג הנאשם את רכבו לעבר המתלונן בניסיעה מהירה ופגע בו באמצעות חזית הרכב, המתלונן עף באוויר, פגע בשמשה הקדמית של הרכב, ניפצה, נפל לקרקע ונגרר למרחק ניכר, עד שהנאשם עצר את הרכב. כשעצר את הרכב, פתח הנאשם את דלת הנהג והביט במתלונן. המתלונן הצליח לחלץ את עצמו מתחת לרכב והנאשם נמלט מהמקום. למתלונן נגרמו שברים, שפשופים ופניאומוטורקס קטן. בית משפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם בטווח של 3 - 4 שנות מאסר בפועל. אשר לעונש שגזר על הנאשם, מצא בית משפט קמא כי בעניינו של הנאשם מתקיימים שיקולי שיקום המצדיקים חריגה לקולא מן המתחם, נוכח נסיבותיו האישיות, הבעת חרטה כנה ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן, וגזר עליו ברכיב המאסר, 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות. לא הוגש ערעור.

ה. בע"פ 1229/10 טארק מג'דוב נ' מדינת ישראל [5.8.10] נדון ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי, אשר הרשיע את המערער, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של חבלה חמורה בניסבות מחמירות לפי סעיף 333 וסעיף 335(א)(1) לחוק, והפקרה לאחר פגיעה לפי סעיף 64(א)(ב) לפקודה וגזר עליו 18 חודשי מאסר בפועל. על רקע ויכוח שפרץ בין הנאשם למתלונן, נכנס המערער לרכבו. בעוד המתלונן עומד ליד דלת הנהג ומדבר עמו, נהג המערער את רכבו אחורנית. כתוצאה מכך נפל המתלונן ונפגע ברגלו. מיד לאחר מכן ברח המערער מהמקום למרות שאנשים שנכחו במקום קראו לו לעצור. למתלונן נגרם באירוע שבר בקרסול רגלו השמאלית. ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין, נדחה.

ו. בע"פ 2619/14 פלוני נ' **מדינת ישראל** (30.11.14), המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64א(ג) לפקודה, נהיגה בקלות ראש שגרמה לחבלה של ממש, וגרימת חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק. בגין העבירה של הפקרה לאחר פגיעה, הושתו על המערער 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. בגין העבירות של נהיגה בקלות ראש וחבלה חמורה, הושתו על המערער 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. נקבע, כי חודש אחד מתוך ארבעת חודשי המאסר שהושתו יצטבר ל-20 חודשי המאסר כך שעליו לרצות עונש מאסר בפועל לתקופה של 21 חודשים. המערער נהג ברכבו בשעת חשיכה ופגע בנפגעת אשר חצתה את הכביש. נגרמו לה שברים מרובים בפנים, המטומות ודמם תוך מוחי. הערעור נדחה על שני חלקיו. באותו מקרה לא דובר על פגיעה מכוונת.

ז. בע"פ 3090/11 ווספי **ענתבאוי נ' מדינת ישראל** [18.10.12], המערער הורשע לאחר שמיעת הראיות, בחבלה בכוונה מחמירה (סעיף 329(א)(1)-ו(2)). על המערער הושתו שלוש שנות מאסר לריצוי בפועל. על רקע ויכוח שהתגלע בין המערער, למתלונן שתדלק את רכבו, ביקש המתלונן מן המערער לעזוב את המקום, פן יזעיק את המשטרה. המערער נהג ברכבו לעבר המתלונן ופגע בו. המתלונן הוטל על מכסה המנוע ונאחז במגבים. המערער המשיך לנהוג כשהמתלונן שרוע על הרכב, עד שהמתלונן נחבט בקונטיינר הניצב בתחנת הדלק. למתלונן נגרמו חבלות חמורות, שברים באגן וברגל שמאל. ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין נדחה על שני חלקיו.

ח. בעניין **גורמזנו**, שהוזכר לעיל, נדון ערעורו של מי שהורשע על פי הודייתו בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64א(ג) לפקודה, ונגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על-תנאי, ונפסל רישיונו לתקופה של 7 שנים. המערער פגע בהולך רגל שחצה את הכביש, ונכנס לנתיב נסיעתו. מיד לאחר התאונה עצר המערער את רכבו, הבחין בהולך הרגל השרוע פצוע קשה על הכביש, וחרף כך נמלט בנסיעה מהמקום בלא להזעיק עזרה. לנפגע נגרמה פגיעת ראש קשה. בית המשפט העליון קיבל את הערעור בחלקו בנמקו כי בהתנהגות המערער, שפגע בהולך הרגל וברח מן המקום בלא להזעיק עזרה ואף בלא לדווח על התאונה לאחר מכן, גם אם לא גרם לתאונה, יש משום הפרה של החובה המוסרית והחוקית המוטלת על מי שמעורב באירוע כזה לסייע לנפגע ולהציל את חייו. עם זאת סבר בית המשפט העליון כי מתחם הענישה שנקבע בבימ"ש קמא, בטווח של 18 חודשי מאסר בפועל עד חמש שנות מאסר בפועל מחמיר לעומת מדיניות הענישה בה נקטו בתי המשפט לאחר התיקון במקרים דומים של הפקרה אחרי פגיעה, בלא שהאחריות לעצם קרות התאונה הוטלה על מבצע העבירה, באופן המצדיק התערבות. מתחם הענישה, אף נוכח פציעתו הקשה של הנפגע, הועמד על טווח שבין 12 ל-40 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון סבר שמתחם הענישה המחמיר שנקבע השפיע על גזירת העונש, והתערב במידת עונש, תוך שהעמידו על 14 חודשי מאסר בפועל.

ט. בע"פ 1825/14 סרחאן נ' **מדינת ישראל** [7.7.14], המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת הפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודה. מתחם הענישה הועמד על הטווח שבין 6 ל-36 חודשי מאסר, ונגזר עונש של 8 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. המערער נהג ברכבו בשכונת מגורים ופגע בילדה קטנה, שהלכה בשולי הכביש. המערער הבחין בנפגעת שרועה על הכביש, אולם נסע מהמקום. כתוצאה מהתאונה, נפגעה הילדה בראשה, בבטנה ובאגן שלה, היא איבדה את הכרתה ונגרמו לה פגיעות בריאות ובכליה. הערעור נדחה. בשונה מענייננו, מדובר, כאמור, במקרה של

פגיעה לא מכוונת.

י. בע"פ 59/14 פרלמן נ' מדינת ישראל [17.7.14] נדון עניינו של נהג שהורשע בעבירת הפקרה לפי סעיף 64א(ב), לאחר שמיעת הראיות. מתחם הענישה הועמד על הטווח שבין 8 ל-30 חודשי מאסר, ועל המערער נגזר עונש של 8 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים. המערער נהג על קטנוע ופגע בהולכת רגל שחצתה את הכביש. לאחר מכן עלה על הקטנוע והחל לנסוע מהזירה, מבלי שבירר את מצבה של הנפגעת ומבלי שהושיט לה עזרה. במהלך נסיעתו, נעצר על ידי עובר אורח אשר מנע את המשך בריחתו. הנפגעת סבלה משבר בגולגולת ומדימום בראשה ונזקקה לתפרים. ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין נדחה על שני חלקיו. שוב, בשונה מעניינו, מדובר במקרה של פגיעה לא מכוונת.

13. בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם, נתתי דעתי למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שבוצעו בנסיבות דומות, בשינויים המחוייבים ותוך מתן הדעת לסוג העבירה ולמידת חומרתה, למספר הנפגעים ולנזקים שנגרמו להם.

נוכח כל האמור, אני סבורה כי **מתחם העונש הראוי בנסיבות ביצוע העבירה כמתואר לעיל נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים.**

מיקום הנאשם בתוך המתחם

14. לזכותו של הנאשם יש לזקוף, בראש וראשונה, את הודייתו המוקדמת ואת נטילת האחריות. כמו כן יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, כפי שעלו מתוך התסקיר, שחלקן נסיבות יוצאות דופן, אך לא מדובר בנסיבות המצדיקות, כשלעצמן, הקלה מאוד משמעותית בעונש. לא שמעתי פרטים לגבי משפחתו של הנאשם, כך שלא ניתן לדעת מה תהיה מידת הפגיעה במשפחתו. אציין, כי הנאשם הוא רווק ולא התרשמתי כי סמוכים על שולחנו אנשים נוספים העשויים להיפגע משליחתו למאסר. מצד שני, יש לזכור כי מדובר בנאשם שלא נשא עד כה בעונש מאסר מאחורי סורג ובריח, אלא רק במאסר שהוטל בעבודות שירות.

כן יש להתחשב בתקופה הממושכת שבה שהה הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני, ללא הפרות (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל [20.4.16], פסקה 33, מפי כבוד השופט ג'ובראן).

עוד יש לזקוף לזכות הנאשם את הליך השיקום שהוא נמצא בעיצומו. מצאתי כי מהתסקיר השני עולה תחילתו של הליך שיקום משמעותי, שבמסגרתו הנאשם עובד הן על נושא ההתמכרות, הן על נושא האלימות. מדיווחי שירות המבחן עולה תמונה של מאמץ ממשי, שגם נושא פירות. כך התרשמתי גם מדברי הנאשם לפניי, שציין, בחרדה מסויימת "הבנתי מה עשיתי, שפגעתי באדם, שהוא יכל גם למות". הדברים מקבלים משנה חשיבות שעה שמדובר במי שביצע את העבירות על רקע דפוסיו הבעייתיים, ועולה מן התסקיר שלמעורבות הטיפולית השפעה חיובית ומפחיתת סיכון עבורו. אמנם, אין מדובר עדיין בשיקום המצדיק חריגה ממתחם העונש (לפי סעיף 40 לחוק), אך מדובר בנתון שיהווה משקל נגד ממשי לנתונים העומדים לחובת הנאשם.

15. לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי והתעבורתי המכביד, הכולל הרשעות פליליות בעבירות סמים, אלימות והיעדרות מן השירות הצבאי, ואף הליך בבית משפט לנוער בעבירות רכוש. לחובתו גם הרשעות בתחום התעבורה, בין היתר, בעבירות של נהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול, נהיגה בהיותו שיכור, התנהגות גורמת נזק ונהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם או ניזוק רכוש.

16. באיזון של כל השיקולים לזכות הנאשם ולחובתו, אני מוצאת שאלמלא תחילתו של הליך שיקום היה מקום למקמו בערך בשליש המתחם, אך **נוכח הליך השיקום, יש למקמו בתחתית המתחם שקבעתי.**

17. רכיבי ענישה נוספים: נוכח חומרת העבירות ונסיבות ביצוען כמתואר לעיל, וההקלה שלה זוכה הנאשם ברכיב המאסר, אני מוצאת כי באיזון המתחייב, יש להכביד ברכיב הפסילה, ולהשית - כעתירת המאשימה - פסילה לתקופה ממושכת. כן אטיל פסילה מותנית לתקופה מתונה. עוד סבורני כי באיזון המתחייב יש מקום להטיל פיצוי שישולם למתלונן, וקנס, ששיעורו ייגזר בהתחשב גם בכך שמוטל פיצוי.

סיכום

18. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 30 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 19.01.16 עד יום 15.5.16);

ב. מאסר בן 8 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירה שבה הורשע;

ג. קנס כספי של 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, החל ביום 1.1.18 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי עמידה בשני תשלומים במועדם תוביל להעמדת כל יתרת הסכום לפרעון מיידי;

ד. פיצוי לנפגע העבירה בסך 4,000 ₪, שישולם עד ליום 1.12.17;

ה. 60 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון, שיימנו מיום הפקדת הרישיון במשטרה;

ו. 11 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, וזאת על תנאי למשך שנתיים, מיום קבלת רישיון מחדש, והתנאי הוא שלא יעבור עבירת תעבורה שבה הורשע.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, בנוכחות הצדדים.